

Interreg

Austria-Hungary

European Union – European Regional Development Fund

Fairwork

AMIT TUDNI ÉRDEMES.....

Mit hol intézzek?

Információs kiadvány Ausztriában dolgozó magyar munkavállalók számára

Kérjük, vegye figyelembe, hogy ez a kiadvány elsősorban általános tájékoztatóul szolgál, ezért nem tárgyal kimerítően minden témába vágó rendelkezést. A gondos feldolgozás ellenére ez a füzet egy szükségszerűen rövidített elemzés, amely a törvény mai napon hatályos állapota alapján készült. A jövőben bekövetkező további jogszabályok változása miatt FELELŐSSÉG NEM VÁLLALHATÓ, erre igényt támasztani nem lehet!

Állapot: 2019. május

A kiadvány az Európai Unió Interreg V/A Ausztria-Magyarország 2014-2020 Program „Fair Labour Market Conditions in the Pannonia Region”, ATHU035 hiv. számú „Fairwork” projekt keretében, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Bundesministerium für Arbeit, Soziales, Gesundheit und Konsumentenschutz, ill. Magyarország Kormánya finanszírozásával jelent meg.

IMPRESSZUM

Magyar Szakszervezeti Szövetség Nyugat-dunántúli Regionális Képviselete

H-9700 Szombathely, Deák Ferenc u. 42.

Telefon: 0036 94 314 491

E-mail: fairwork@szakszervezet.net

www.interreg-athu.eu/fairwork

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ

Sok esetben számtalan kihívással és akadállyal jár, ha idegen országban dolgozunk. A munkavállalóknak egyrészt gyakran okoz problémát, hogy a nyelvet nem, vagy nem elég jól beszélik, másrészt pedig nem ismerik a szomszédos országban való foglalkoztatás jogi keretfeltételeit. A munkavállalás során különféle hatóságokkal kerülnek kapcsolatba, pl. Finanzamt, Gebietskrankenkasse, Nemzeti Adó és vámhivatal (NAV), Kormányhivatalok, Magyar Államkincstár - nagy problémát jelent a különféle hatóságok eltérő eljárás módja.

Az „Fairwork” projekt célkitűzése az osztrák és magyar munkaerő-piaci szempontból releváns hatóságok közötti, illetve a munkavállalók és hatóságok közötti együttműködés javítása; az információcsere megkönnyítése a kommunikációs akadályok megszüntetésével; folyamatok optimalizálása, ezáltal rövidebb ügyintézési átfutási idők. Célunk továbbá az ingázó munkavállalók általános információs szintjének javítása.

A hatóságok és az ausztriai munkavállalók közötti együttműködés és a munkavállalók általános információs szintjének javítását hivatott szolgálni e tájékoztató füzet, amely bemutatja a munkavállalóknak, hogy mely hatóságokhoz forduljanak különféle ügyeik intézésében, például, ha munkajogi problémáik adódnak, vagy éppen azzal szembesülnek, hogy nincs egészségbiztosításuk Magyarországon, vagy csak gyermekük után szeretnének szociális juttatásokat (GYES-t vagy családi pótlékot) igényelni.

I. Problémafelvetés

A munkavállalók, ha Ausztriában vállalnak munkát, sok esetben nincsenek tisztában azzal, hogy ezt be kell-e jelenteni Magyarországon valamelyik hatóságnál, vagy, hogy hogyan tudnak különféle szociális ellátást igényelni (GYES, családi pótlék), mint ahogy sokszor az sem egyértelmű számukra, hogy az ausztriai munkavállalás folyamatban lévő magyar ellátásaikra (GYES, családi pótlék) is kihatással lehet.

Nem ismerik az osztrák jogrendszert, nem tudják, hogy az egyes ügyekben, mely hatóságokhoz kell fordulniuk. Ezzel kapcsolatos tájékoztató anyag ezidáig nem jelent meg és ezt a hiányt jelen kiadványunkkal szeretnénk pótolni.

II. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS

Az ingázók, akik Magyarországról járnak át Ausztriába dolgozni, egészségügyi ellátással kapcsolatos kérdésekben két intézménnyel kerülnek kapcsolatba: magyar oldalon a lakcím szerint illetékes **Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztályával**, **osztrák oldalon pedig a lakcím szerint illetékes Gebietskrankenkasse-val**, ahová egészségbiztosítással kapcsolatos kérdésekben fordulhatnak a munkavállalók.

Ha valaki Ausztriában vállal munkát, a munkaviszony létrejöttével együtt, a munkaadó bejelenti a munkáltató székhelye szerinti Egészségbiztosító Szervhez, a **Gebietskrankenkasse**-hoz. Erről egy igazolást (Anmeldung) is kapnia kell a munkavállalónak.

FIGYELEM! Ha valaki az ausztriai munkavégzést követően nem kapja meg a TB bejelentő lapot, kérjen az illetékes Gebietskrankenkasse-től egy biztosítási időkről szóló igazolást, az ún. **Versicherungsdatenauszug**-ot.

Ahhoz, hogy az Ausztriában dolgozó munkavállaló Ausztriában mehesse orvoshoz, **E-card** szükséges (Magyarországon ez a TAJ kártya), melyet első alkalommal legtöbbször a munkáltató segítségével igényel meg a munkavállaló. Természetesen az E-card-ot a munkavállaló maga is megigényelheti a Gebietskrankenkasse-ban.

Ahhoz pedig, hogy az Ausztriában dolgozó munkavállalónak Magyarországon is legyen biztosítása, azaz Magyarországon is el tudjon menni az orvoshoz, ki kell töltenie a Gebietskrankenkasse-ban egy **E106 -os nyomtatványt**.

Rendkívül fontos, hogy aki Magyarországon lakik, de Ausztriában dolgozik mindkét országban rendelkezzen biztosítással!

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS

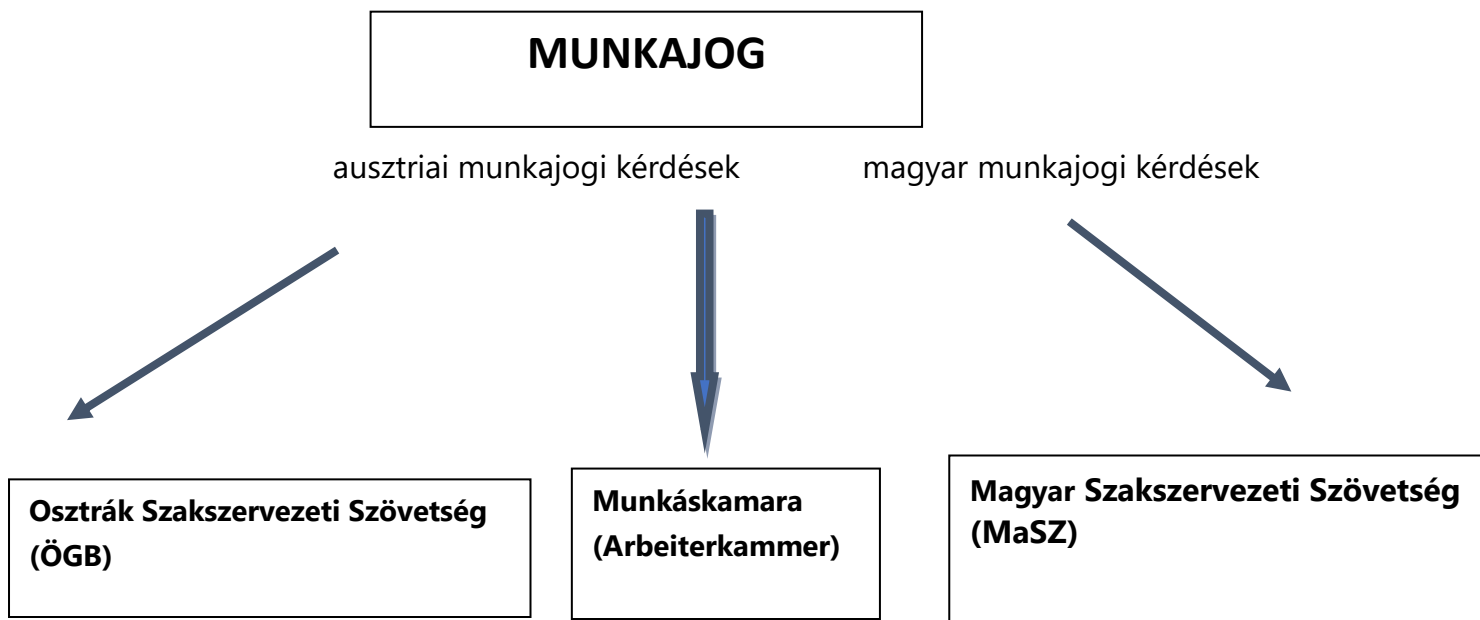
```
graph TD; A[EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS] --> B[Ausztriában a lakóhely szerint illetékes Gebietskrankenkasse-hoz (Társadalombiztosítási szervhez) lehet egészségbiztosítással kapcsolatos kérdésekben fordulni: E-card-ot igényelni, vagy E106-os nyomtatvány kitöltését kérni.]; A --> C[Magyarországon a lakóhely szerint illetékes Kormányhivatalok Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztályai foglalkoznak egészségbiztosítással kapcsolatos kérdésekkel: itt lehet bejelenteni, ha valaki Ausztriában vállal munkát.];
```

Ausztriában a lakóhely szerint illetékes **Gebietskrankenkasse-hoz** (Társadalombiztosítási szervhez) **lehet egészségbiztosítással kapcsolatos kérdésekben fordulni**: E-card-ot igényelni, vagy E106-os nyomtatvány kitöltését kérni.

Magyarországon a lakóhely szerint illetékes **Kormányhivatalok Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztályai** foglalkoznak egészségbiztosítással kapcsolatos kérdésekkel: itt lehet bejelenteni, ha valaki Ausztriában vállal munkát.

III.MUNKAJOG

Ha az Ausztriában dolgozó munkavállalónak munkajogi problémái adódnak, két szervhez fordulhat: ha szakszervezeti tag, fordulhat az **Osztrák Szakszervezeti Szövetség (ÖGB) illetékes ágazati szakszervezethez**, vagy ha nem tag, segítségért fordulhat a munkáltató székhelye szerinti illetékes **Munkáskamarához, az Arbeiterkammer**-hez.

FIGYELEM! A szakszervezetbe történő belépés mindkét országban önkéntes, nincs kötelező tagság!

A Munkáskamarának viszont mindenki a tagja, ha Ausztriában dolgozik. A Munkáskamarai tagság Ausztriában a törvény erejénél fogva jön létre!

Ausztriában tehát két szervezet, a Szakszervezet és a Munkáskamara dolgozik együtt kéz a kézben azért, hogy a munkavállalók munkajogi problémái megoldódjanak.

IV. A SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

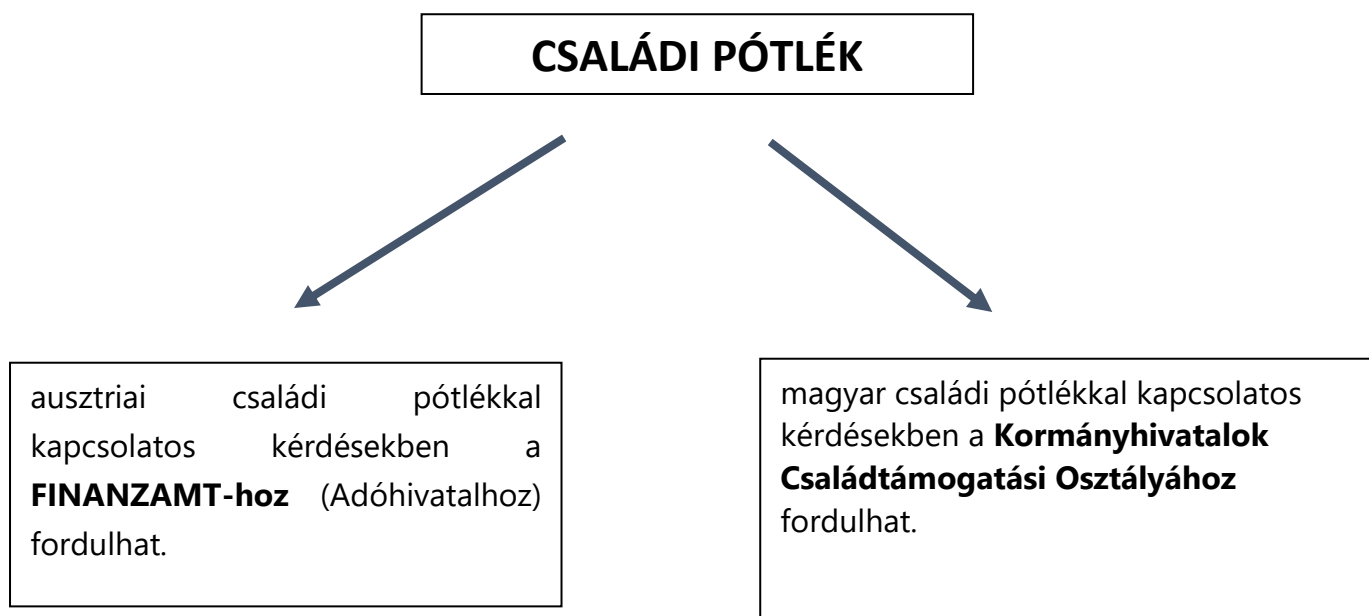
A szociális ellátások (családi pótlék, GYES) igénylésénél van a legnagyobb különbség Ausztria és Magyarország között, ezért ezekkel a kérdésekkel külön foglalkozunk.

Ha valaki Ausztriában vállal munkát, jogosult lehet családi ellátásokra (például családi pótlék és GYES), mivel az osztrák családi pótlék magasabb, mint a magyar.

CSALÁDI PÓTLÉK

Az ausztriai családi pótlékot, ha Ausztriában van az állandó lakcímünk (Hauptwohnsitz), a lakcím szerint illetékes Finanzamt-nál kell kérelmezni. Ha ausztriai állandó lakcímmel nem rendelkezünk, a családi pótlékot bármelyik Finanzamt-nál lehet kérelmezni. A Finanzamt a kérelem elbírálását megelőzően az E 411-es nyomtatványon keresztül felveszi a kapcsolatot az illetékes magyar hivatallal és leigazoltatja, hogy mennyi családi pótlékot kap a kérelmező Magyarországról, illetve, hogy a másik szülő Magyarországon dolgozik-e.

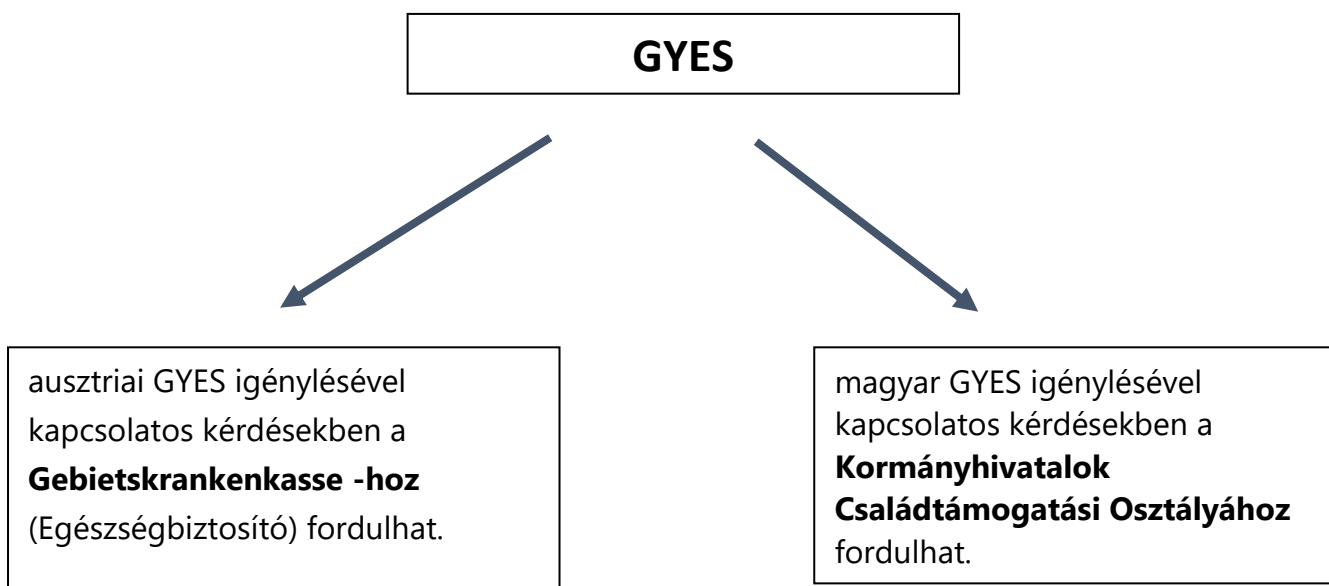
Osztrák családi pótlékkal kapcsolatos kérdésekben - kizárólag német nyelven - az illetékes **Finanzamt**-hoz lehet fordulni személyesen, vagy telefonon. **Magyar családi pótlék** iránti kérelem elbírálásával, vagy kifizetéssel kapcsolatban, illetőleg osztrák - magyar ügyekben felvilágosításért a **Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Családtámogatási Osztályához** fordulhat.

GYES

Az ausztriai gyermeknevelési segélyt (GYES), ha Ausztriában van az állandó lakcímünk (Hauptwohnsitz), a lakcím szerint illetékes Gebietskrankenkasse-nál kell kérelmezni. Ha ausztriai állandó lakcímmel nem rendelkezünk, a GYES-t a munkavégzés székhelye szerint illetékes, bármelyik Gebietskrankenkasse-nál lehet kérelmezni. A Gebietskrankenkasse a kérelem elbírálását megelőzően az E 411-es nyomtatványon keresztül felveszi a kapcsolatot az illetékes magyar hivattal és leigazoltatja, hogy mennyi GYED-et, vagy GYES-t kap a kérelmező Magyarországról, illetve, hogy a másik szülő Magyarországon dolgozik-e.

Az ausztriai gyermeknevelési segéllyel (GYES) kapcsolatos kérdésekben - kizárólag német nyelven - az illetékes **Gebietskrankenkasse-hoz lehet fordulni személyesen, telefonon vagy emailben. **Magyar gyermeknevelési támogatás** (ez nálunk lehet GYED, vagy GYES) iránti kérelem elbírálásával, vagy kifizetéssel kapcsolatban, illetve osztrák - magyar ügyekben felvilágosításért a **Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Családtámogatási Osztályához** fordulhat.**

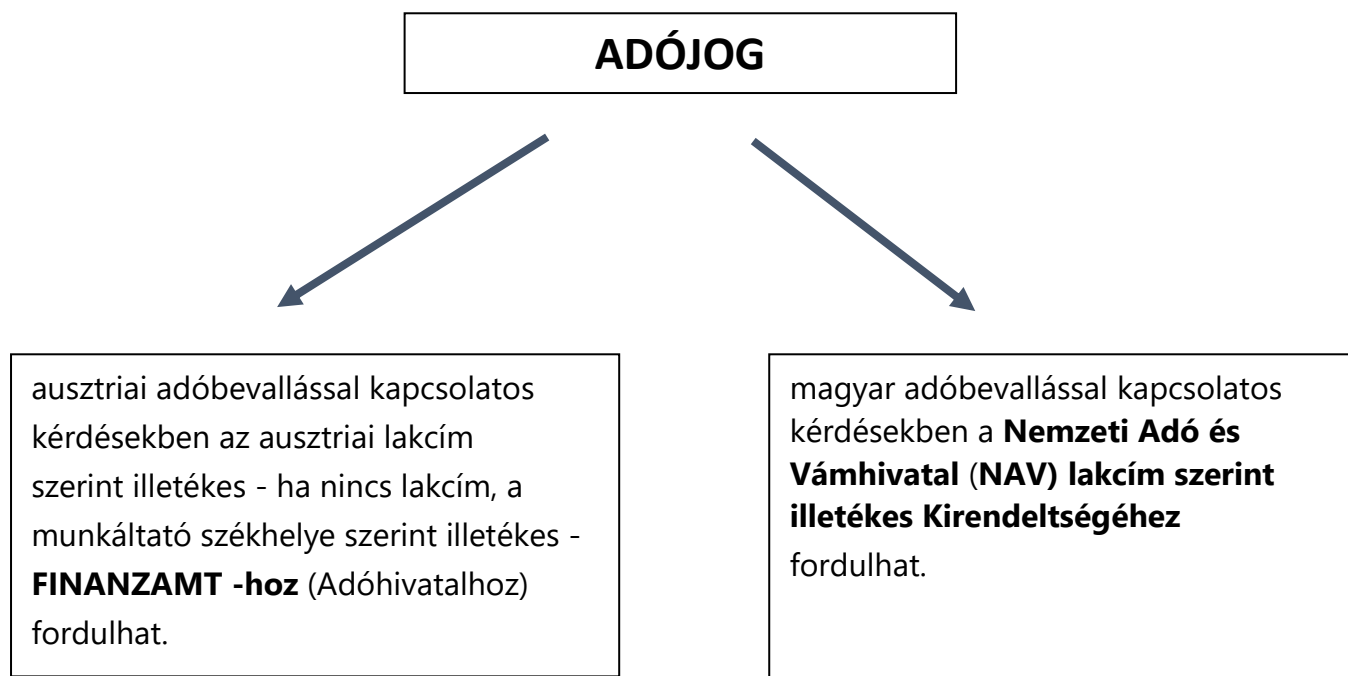
V. ADÓJOG

Magyarország és Ausztria között létezik egy egyezmény, a kettős adózás elkerüléséről, így ennek értelmében az Ausztriában szerzett jövedelem mentesül Magyarországon az adófizetés alól. „*Ahol dolgozok, ott adózom*” szabály érvényesül, azaz az **Ausztriában szerzett jövedelmek után Ausztriában, a Magyarországon szerzett jövedelmek után Magyarországon kell bér-jövedelemadót fizetni.**

Ausztriában a kizárólag munkaviszonyból származó jövedelmek után a munkavállalónak **nem kell adóbevallást benyújtania.** Az adót a bérből folyamatosan levonja a munkáltató, és megteszi a szükséges jelentéseket a Finanzamt felé, így a legtöbb esetben a munkavállalónak nincs teendője e tekintetben.

Ajánlott adóbevallást készíteni, ha olyan adókedvezményeket kíván érvényesíteni, amelyek nem járnak automatikusan, csak kérelemzés esetén (pl.: **családi adókedvezmények**), vagy ha különböző adócsökkentő kiadásokat (például: **benzinpénzt, baleset vagy életbiztosítást vagy szakszervezeti tagdíjat** stb.) kíván érvényesíteni. Ekkor az előzetesen megállapított adót újra számolják és az esetleges különbözet visszatérítésre kerül.

Magyarországon a személyi jövedelemadó (röviden szja) értelmében **minden magánszemélynek a jövedelme után adóznia kell,** így járulva hozzá a közteherhez, valamint biztosítva ezzel az adóbevételt az állami és az önkormányzati költségvetés számára. Erről pedig **minden évben május 20-ig adóbevallást kell készíteni.**

VI. MUNKANÉLKÜLI ELLÁTÁS

Az ausztriai munkaviszony megszűnését követően nem jár automatikusan **munkanélküli segély** Ausztriából. Az EU előírásai alapján ugyanis a **lakóhely szerinti állam illetékes** a munkanélküliség esetén járó ellátás tekintetében. Ez annyit jelent, hogy osztrák munkanélküli segély igénybevételéhez elengedhetetlen az ausztriai lakhely, önmagában az állandó lakcím vagy tartózkodási hely Ausztriában való bejelentése nem elegendő. Gyakran előfordul ugyanis, hogy valakinek több országban is van lakcíme. Az AMS ekkor gondosan megvizsgálja az igénylő személyi körülményeit, hiszen igazolnia kell, hogy **létérdekeinek középpontja valóban Ausztriában található**. Ennek szellemében a lakcímbejelentő lap (*Meldezettel*) megléte önmagában nem elegendő a munkanélküli segély igényléséhez. Az AMS általában kéri a tartózkodási engedély (*Anmeldebescheinigung*) másolatát is, mivel ezt egyrészt csak 3 hónapos ausztriai tartózkodást követően lehet igényelni, kiadása tehát feltételezi, hogy valaki már legalább 3 hónapja Ausztriában lakik, másrészt pedig azért, mert a járáskapitányság (*Bezirkshauptmannschaft*), illetve a magisztrátus a tartózkodási engedély kiadása iránti eljárás során vizsgálja a kérelmező életkörülményeit. Ezen túlmenően az AMS bekérheti például a lakcímre vonatkozó bérleti szerződést, az áramszámlát, a telefonszámlát és más iratokat is, amelyekkel **bizonyítani lehet, hogy az illető állandó jelleggel Ausztriában él**. A munkaerő-piaci szolgálat a benyújtott bizonyítékokat, összességükben értékeli.

Ha tehát a munkavállalónak nincs lakcíme Ausztriában, vagy nem tudja bizonyítani, hogy állandó jelleggel Ausztriában él, a munkanélküli segélyt Magyarországon a **lakcím szerint illetékes Kormányhivatal Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályánál** kell igényelni. Ehhez szüksége lesz egy E 301-es nyomtatványra, melyet a munkavégzés helye szerint illetékes Arbeitsmarktservice-nél (AMS) tud beszerezni.

MUNKANÉLKÜLI ELLÁTÁS

ausztriai munkanélküli ellátást az ausztriai lakcím szerint **Arbeitsmarktservice-nél (AMS)** (Munkaügyi Szolgálat) lehet igényelni.

magyar munkanélküli ellátást a lakcím szerint illetékes **Kormányhivatal Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályánál** (közismert néven: (Munkaügyi Központ) lehet igényelni.

VII. MUNKAÜGYI FELÜGYELET

Ha a munkáltató az ausztriai munkavégzés során nem tartja be az osztrák munkaügyi és munkavédelmi előírásokat, a munkavállaló Ausztriában az **Arbeitsinspektorat-hoz** (Munkaügyi Felügyelethez) fordulhat.

Ez Magyarország esetében sincs másképp. Ha a munkáltató a munkavégzés során nem tartja be a magyar munkaügyi és munkavédelmi előírásokat, a munkavállaló Magyarországon a munkavégzés helye szerint illetékes **Járási Hivatal Munkaügyi és Munkavédelmi Osztályához** fordulhat.

MUNKAÜGYI ÉS MUNKAVÉDELMI FELÜGYELET

```
graph TD; A[MUNKAÜGYI ÉS MUNKAVÉDELMI FELÜGYELET] --> B[ausztriai munkaügyi és munkavédelmi előírások megsértése esetén a munkavégzés helye szerint illetékes Arbeitsinspektorat-hoz (Munkaügyi Felügyelethez) lehet fordulni.]; A --> C[magyar munkaügyi és munkavédelmi előírások be nem tartása esetén a munkavégzés helye szerint illetékes Kormányhivatal Járási Hivatalának Munkaügyi és Munkavédelmi Osztályához lehet fordulni.];
```

ausztriai munkaügyi és munkavédelmi előírások megsértése esetén a munkavégzés helye szerint illetékes **Arbeitsinspektorat-hoz** (Munkaügyi Felügyelethez) lehet fordulni.

magyar munkaügyi és munkavédelmi előírások be nem tartása esetén a munkavégzés helye szerint illetékes **Kormányhivatal Járási Hivatalának Munkaügyi és Munkavédelmi Osztályához** lehet fordulni.

VIII. ELÉRHETŐSÉGEK:

Ausztriai, vagy magyar adózással/ családi ellátásokkal kapcsolatos tanácsadás kérhető az MASZSZ szombathelyi vagy nagykanizsai irodájában:

Magyar Szakszervezeti Szövetség Nyugat-dunántúli Regionális Képviselőlete

H-9700 Szombathely, Deák Ferenc u. 42.

94/314-491 vagy 30/512 9489

FINANZAMT

Ausztriai adóbevallás, vagy családi ellátások elbírálásával, vagy kifizetéssel kapcsolatban - kizárólag német nyelven - az illetékes Finanzamt-nál lehet felvilágosítást kérni **személyesen**, vagy **telefonon**, a **+43 50 233 233** -as központi számon.

NEMZETI ADÓ ÉS VÁMHIVATAL (NAV)

Magyar adóbevallás elbírálásával, vagy kifizetéssel kapcsolatban felvilágosításért személyesen fordulhat a lakóhelye szerint illetékes NAV Kirendeltségéhez, telefonon pedig a **1819**-es zöld számon kaphat tájékoztatást.

VAS MEGYEI KORMÁNYHIVATAL SZOMBATHELYI JÁRÁSI HIVATAL CSALÁDTÁMOGATÁSI OSZTÁLYA

Magyar családi ellátások (Családi pótlék, GYED, GYES) iránti kérelem elbírálásával, vagy kifizetéssel kapcsolatban, illetőleg osztrák - magyar ügyekkel kapcsolatban a következő helyen fordulhat felvilágosításért:

Osztrák-magyar ügyek

Cím	9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 20.
Postacím	9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 20.
E-mail	omcst@vas.gov.hu
Telefon	94/ 795-704
Call Center	94/500-710; 0036-20/881-9535; 0036-30/344-0045; 0036-70/460-9005
Illetékesség	Országos (kivéve: Budapest, Pest, Komárom-Esztergom, Győr-Moson-Sopron megye)
Ügyfélfogadás	Hétfő, kedd, csütörtök: 8:00-12:00; szerda: 8:00-16:00

GEBIETSKRANKENKASSE

Ausztiai egészségbiztosítással, vagy GYES-sel kapcsolatos kérdésekben a tartományilag illetékes Gebietskrankenkasse-nál lehet segítséget kérni **személyesen, telefonon vagy emailben** - kizárólag **német nyelven**.

ARBEITSMARKTSERVICE (AMS)

Munkavállalással, munkanélküli ellátással kapcsolatos kérdésekben a munkavégzés helye szerint illetékes tartományi Arbeitsmarktservice (AMS) Kirendeltségén lehet segítséget kérni személyesen, telefonon, vagy emailben.

ServiceLine Burgenland

050 904 140

E-Mail: ams.servicelinebgld@ams.at

ServiceLine Niederösterreich

0810 500 123

ServiceLine Oberösterreich

0810 810 500

E-mail: ams.servicelineooe@ams.at

ServiceLine Salzburg

AMS Bischofshofen **06462 / 2848**

AMS Hallein **06245 / 80451**

AMS Salzburg **0662 / 8883**

AMS Tamsweg **06474 / 8484**

AMS Zell am See **06542 / 73187**

E-Mail : ams.servicelinesbg@ams.at

ServiceLine Steiermark

0810 600 612

E-Mail : ams.servicelinestmk@ams.at

ServiceLine Tirol

0512 58 19 99

ServiceLine Vorarlberg

AMS Bludenz **05552 / 62371**

AMS Bregenz **05574 / 691**

AMS Dornbirn **05572 / 22771**

AMS Feldkirch **05522 / 3473**

AMS Zweigstelle Kleinwalsertal **05517 / 5222**

AMS Landesgeschäftsstelle Vorarlberg **05574 / 691**

ServiceLine Wien

050 904 940

KORMÁNYHIVATALOK JÁRÁSI HIVATALÁNAK FOGLALKOZTATÁSI FŐOSZTÁLYA

A munkanélküli ellátásokkal kapcsolatban elérhetőséget talál a www.munka.hu honlapon.

ARBEITSINSPEKTION

E-Mail: buergerservice@sozialministerium.at

Telefon: 0800 / 20 16 11 (ingyenes Ausztriából)

KORMÁNYHIVATALOK JÁRÁSI HIVATALÁNAK MUNKAÜGYI ÉS MUNAKVÉDELMI OSZTÁLYA

Az illetékes Munkaügyi és Munkavédelmi felügyelőségek elérhetősége megtalálható az ommf.gov.hu oldalon, az elérhetőségek címszó alatt.

MAGYAR SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉG

Magyar Szakszervezeti Szövetség Nyugat-dunántúli Regionális Képvisellete
H-9700 Szombathely, Deák Ferenc u. 42.

Österreichischer
Gewerkschaftsbund
Burgenland

Österreichischer Gewerkschaftsbund
A-7000 Eisenstadt, Wiener Straße 7.

 Bundesministerium
Arbeit, Soziales, Gesundheit
und Konsumentenschutz

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

EUROPEAN UNION